

دانشگاه الزهرا (س)
دانشکده علوم اجتماعی و اقتصادی

پایان نامه
جهت اخذ درجه کارشناسی ارشد
رشته حسابداری

عنوان
اثر منبع حسابرسی داخلی بر تصمیم حسابررس مستقل به منظور اتکا بر حسابرسی داخلی (درون
سازمانی و برون سازمان) در سطوح مختلف ریسک

استاد راهنما
جناب آقای دکتر سید حسین علوی طبری

دانشجو
سمیرا عسگری
شهریور ماه سال ۱۳۹۰

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

دانشگاه الزهراء (س)
دانشکده علوم اجتماعی و اقتصادی

پایان نامه
جهت اخذ درجه کارشناسی ارشد
رشته حسابداری

عنوان
اثر منبع حسابداری داخلی بر تصمیم حسابرس مستقل به منظور اتکا بر حسابداری داخلی (درون
سازمانی و برون سازمان) در سطوح مختلف ریسک

استاد راهنما
جناب آقای دکتر سید حسین علوی طبری

استاد مشاور
سرکار خانم دکتر ویدا مجتهدزاده

دانشجو
سمیرا عسگری
شهریور ماه سال ۱۳۹۰

. ()

منت خدای را که قلم آفرید تا بدان دانش را به بند کشند .شکر او را که آموختن را آموخت.اکنون که

به لطف ایزد منان نگارش این رساله پایان یافته، وظیفه خود می دانم سپاس قلبی خویش را به

عزیزانی که هر یک به گونه ای مرا در تدوین و نگارش آن یاری کرده اند، تقدیم دارم:

-استاد محترم راهنما جناب آقای دکتر علوی که در تمام مراحل کار با رهنمودهای ارزنده شان، صمیمانه راه گشای مشکلات این پژوهش بودند ودر راه انجام این پژوهش همه نوع پشتیبانی را انجام دادند.

-استاد محترم مشاور سرکار خانم دکتر مجتهدزاده که در طول انجام این پژوهش از کمک های علمی شان بهره مند شدم.

-در پایان از خانواده ام و کلیه کسانی که به هر طریقی حقیر را در رفع موانع و مشکلات پیش پای این پژوهش یاری نمودند، بی نهایت سپاسگزارم.

عنوان: اثر منبع حسابرسی داخلی بر تصمیم حسابرس مستقل به منظور اتکا بر حسابرسی داخلی (درون سازمانی و برون سازمان) در سطوح مختلف ریسک.

نام و نام خانوادگی: سمیرا عسگری

رشته تحصیلی: حسابداری

استاد راهنما: جناب آقای دکتر سید حسین علوی طبری

استاد مشاور: سرکار خانم دکتر ویدا مجتهدزاده

تاریخ دفاع:

چکیده :

هدف این پژوهش بررسی تفاوت بین تاثیر منبع حسابرسی درون سازمانی و برون سازمانی (برون سپاری شده) بر اتکای حسابرسان مستقل بر کار حسابرسان داخلی در یک حسابرسی یکپارچه است. در این راستا، برای جمع آوری داده ها از پرسشنامه استاندارد که روایی و پایایی آن سنجیده شد، استفاده گردید. نمونه ها شامل ۱۲۰ حسابرس مستقل عضو جامعه حسابداران رسمی ایران بود. برای آزمون فرضیه ها سه روش آماری تحلیل واریانس یک عاملی، آزمون تی استیودنت و تحلیل واریانس دو عاملی بکار گرفته شد. نتایج نشان می دهند که بین صلاحیت حسابرسان داخلی در صورت تغییر منبع (درون سازمانی یا برون سپاری شده) تفاوت معنی داری وجود ندارد، و میزان اتکا بر کار آن ها نیز تحت تاثیر منبع حسابرسی نمی باشد. در حالی که، در رابطه با بی طرفی، تفاوت معنی داری مشاهده شد. در صورت وجود ریسک تجاری پایین تر شرکت و نیز ریسک پایین تر یک حساب، میزان اتکا بر کار حسابرسان درون سازمانی بیشتر بود که نشان می دهد، ریسک تجاری شرکت و ریسک حساب به شکل جداگانه بر میزان اتکا اثر دارد.

فهرست مطالب

۱	۱- فصل اول
۱	مقدمه
۲	فهرست مطالب فصل اول
۳	۱-۱- مقدمه
۳	۱-۲- بیان موضوع
۱۰	۱-۳- اهداف و ضرورت پژوهش
۱۱	۱-۴- پرسش‌های پژوهش
۱۲	۱-۵- فرضیه‌های پژوهش
۱۳	۱-۶- تعاریف پاره‌ای از واژگان به کار گرفته شده در پژوهش:
۱۵	۱-۷- نهادها و موسسه‌های استفاده کننده
۱۶	۱-۸- جامعه‌ی آماری
۱۶	۱-۹- نمونه‌ی پژوهش و جمع‌آوری داده‌ها
۱۷	۱-۱۰- روش تجزیه و تحلیل داده‌ها
۱۷	۱-۱۱- قلمرو پژوهش
۱۷	۱-۱۲- ساختار کلی پژوهش
۱۹	۲- فصل دوم
۱۹	مبانی نظری و پیشینه‌ی پژوهش
۲۰	فهرست مطالب فصل دوم
۲۱	۲-۱- مقدمه
۲۱	۲-۲- ادبیات پژوهش
۳۲	۲-۲-۱- تعامل صلاحیت با دانش
۳۵	۲-۳- پیشینه پژوهش
۳۵	۲-۳-۱- ارزیابی صلاحیت و بی طرفی
۳۷	۲-۳-۲- اتکا بر کار اجرا شده توسط حسابرسان داخلی
۴۶	۲-۳-۳- اتکا بر حسابرسان داخلی به عنوان دستیار، و تاثیر ریسک
۵۴	۲-۴- نتیجه گیری

۶۱	۲-۵- خلاصه‌ی فصل
۶۲	۳- فصل سوم
۶۲	روش شناسی پژوهش
۶۳	فهرست مطالب فصل سوم
۶۴	۳-۱- مقدمه
۶۴	۳-۲- نوع و روش پژوهش
۶۵	۳-۳- روایی پرسشنامه
۶۷	۳-۴- پایایی پرسشنامه
۶۸	۳-۵- متغیرهای پژوهش
۶۸	۳-۵-۱- متغیرهای مستقل
۷۰	۳-۵-۲- متغیرهای وابسته
۷۰	۳-۶- جامعه و نمونه‌ی آماری و روش نمونه‌گیری
۷۲	۳-۷- سوال‌های پژوهش
۷۳	۳-۸- فرضیه‌های پژوهش
۷۴	۳-۹- مقیاس‌های مورد استفاده
۷۵	۳-۱۰- روش تجزیه و تحلیل داده‌ها
۷۵	۳-۱۰-۱- آزمون کولموگروف- اسمیرنوف
۷۶	۳-۱۰-۲- آزمون T
۷۶	۳-۱۰-۳- آزمون تحلیل واریانس
۷۶	۳-۱۱- خلاصه‌ی فصل
۷۷	۴- فصل چهارم
۷۷	تجزیه و تحلیل
۷۸	فهرست مطالب فصل چهارم
۸۰	۴-۱- مقدمه
۸۰	۴-۲- آمار توصیفی
۸۱	۴-۲-۱- آماره‌های مربوط به میانگین پاسخ‌های دریافتی در رابطه با سوالات پژوهش
۸۳	۴-۳- آمار استنباطی

۸۳	۴-۴-۴-آزمون فرضیه اول
۸۳	۴-۴-۱-آزمون نرمال بودن
۸۴	۴-۴-۲-آزمون تی (t) با دو نمونه همبسته
۸۶	۴-۴-۳-نتایج حاصل از آزمون فرضیه اول
۸۷	۴-۵-آزمون فرضیه دوم
۸۷	۴-۵-۱-آزمون نرمال بودن
۸۸	۴-۵-۲-آزمون تی (t) با دو نمونه همبسته
۹۰	۴-۵-۳-نتایج حاصل از آزمون فرضیه دوم
۹۱	۴-۶-آزمون فرضیه سوم
۹۱	۴-۶-۱-آزمون نرمال بودن
۹۲	۴-۶-۲-آزمون تی (t) با دو نمونه همبسته
۹۴	۴-۶-۳-نتایج حاصل از آزمون فرضیه سوم
۹۴	۴-۷-آزمون فرضیه چهارم
۹۴	۴-۷-۱-آزمون نرمال بودن
۹۵	۴-۷-۲-آزمون تی (t) با دو نمونه همبسته
۹۷	۴-۷-۳-نتایج حاصل از آزمون فرضیه چهارم
۹۷	۴-۸-آزمون فرضیه پنجم
۹۷	۴-۸-۱-آزمون نرمال بودن
۹۹	۴-۸-۲-آزمون تی (t) با دو نمونه همبسته
۱۰۱	۴-۸-۳-نتایج حاصل از آزمون فرضیه پنجم
۱۰۱	۴-۹-آزمون فرضیه ششم
۱۰۲	۴-۹-۱-آزمون لون
۱۰۳	۴-۹-۲-آزمون اثرات بین آزمودنی‌ها
۱۰۵	۴-۱۰-آزمون فرضیه هفتم
۱۰۵	۴-۱۰-۱-آزمون نرمال بودن
۱۰۶	۴-۱۰-۲-آزمون تی (t) با دو نمونه همبسته
۱۰۸	۴-۱۰-۳-نتایج حاصل از آزمون فرضیه هفتم

۱۰۸	۱۱-۴-آزمون فرضیه هشتم
۱۰۸	۱-۱۱-۴-آزمون نرمال بودن
۱۱۰	۲-۱۱-۴-آزمون ویلکاکسون
۱۱۱	۳-۱۱-۴-نتیجه آزمون فرضیه هشتم
۱۱۱	۱۲-۴-آزمون فرضیه نهم
۱۱۱	۱-۱۲-۴-آزمون نرمال بودن
۱۱۲	۲-۱۲-۴-آزمون تی (t) با دو نمونه همبسته
۱۱۵	۳-۱۲-۴-نتایج حاصل از آزمون فرضیه نهم
۱۱۵	۱۳-۴-آزمون فرضیه دهم
۱۱۶	۱-۱۳-۴-آزمون لون
۱۱۷	۲-۱۳-۴-آزمون اثرات بین آزمودنی‌ها
۱۱۹	۱۴-۴-آزمون فرضیه یازدهم
۱۱۹	۱-۱۴-۴-آزمون نرمال بودن
۱۲۰	۲-۱۴-۴-آزمون تی (t) با دو نمونه همبسته
۱۲۲	۳-۱۴-۴-نتایج حاصل از آزمون فرضیه یازدهم
۱۲۲	۱۵-۴-خلاصه فصل
۱۲۴	۵-فصل پنجم
۱۲۴	نتیجه‌گیری
۱۲۵	فهرست مطالب فصل پنجم
۱۲۶	۱-۵-مقدمه
۱۲۶	۲-۵-خلاصه پژوهش
۱۲۹	۳-۵-خلاصه‌ی یافته‌ها
۱۲۹	۱-۳-۵-تحلیل آزمون فرضیه اول
۱۳۰	۲-۳-۵-تحلیل آزمون فرضیه دوم
۱۳۱	۳-۳-۵-تحلیل آزمون فرضیه سوم
۱۳۱	۴-۳-۵-تحلیل آزمون فرضیه چهارم
۱۳۲	۵-۳-۵-تحلیل آزمون فرضیه پنجم

۱۳۳	۵-۳-۶- تحلیل آزمون فرضیه ششم
۱۳۴	۵-۳-۷- تحلیل آزمون فرضیه هفتم
۱۳۴	۵-۳-۸- تحلیل آزمون فرضیه هشتم
۱۳۵	۵-۳-۹- تحلیل آزمون فرضیه نهم
۱۳۵	۵-۳-۱۰- تحلیل آزمون فرضیه دهم
۱۳۶	۵-۳-۱۱- تحلیل آزمون فرضیه یازدهم
۱۳۷	۵-۴- نتیجه گیری
۱۳۹	۵-۴- پیشنهادهای مبتنی بر نتایج پژوهش
۱۳۹	۵-۴- محدودیت های پژوهش
۱۴۰	۵-۵- پیشنهادهایی برای پژوهش های آتی
۱۴۰	۵-۶- خلاصه فصل

فهرست نگاره ها

عنوان

۵۴	نگاره ۱-۲- خلاصه نتایج پژوهش های گذشته
۸۰	نگاره ۱-۴: آماره های توصیفی در رابطه با سابقه پاسخ دهندگان
۸۱	نگاره ۲-۴: آماره های توصیفی مربوط به مدرک حرفه ای پاسخ دهندگان
۸۱	نگاره ۳-۴: آماره های توصیفی مربوط به تحصیلات پاسخ دهندگان
۸۲	نگاره ۴-۴: آماره های توصیفی سوالات مربوط به زمانی که حسابرس داخلی است و ریسک تجاری بالا
۸۲	نگاره ۵-۴: آماره های توصیفی سوالات مربوط به زمانی که حسابرس خارجی و ریسک تجاری بالا
۸۲	نگاره ۶-۴: آماره های توصیفی سوالات مربوط به زمانی که حسابرس داخلی و ریسک تجاری پایین
۸۳	نگاره ۷-۴: آماره های توصیفی سوالات مربوط به زمانی که حسابرس خارجی و ریسک تجاری پایین
۸۴	نگاره ۸-۴: آزمون کلموگروف - اسمیرنوف برای متغیرهای صلاحیت
۸۵	نگاره ۹-۴: آماره های نمونه های جفت شده
۸۶	نگاره ۱۰-۴: همبستگی نمونه های جفت شده
۸۶	نگاره ۱۱-۴: نتایج آزمون T
۸۸	نگاره ۱۲-۴: آزمون کلموگروف - اسمیرنوف برای متغیرهای بی طرفی
۸۹	نگاره ۱۳-۴: آماره های نمونه های جفت شده
۹۰	نگاره ۱۴-۴: همبستگی نمونه های جفت شده
۹۰	نگاره ۱۵-۴: نتایج آزمون T
۹۱	نگاره ۱۶-۴: آزمون کلموگروف - اسمیرنوف برای متغیرها
۹۲	نگاره ۱۷-۴: آماره های نمونه های جفت شده
۹۳	نگاره ۱۸-۴: همبستگی نمونه های جفت شده
۹۴	نگاره ۱۹-۴: نتایج آزمون T
۹۵	نگاره ۲۰-۴: آزمون کلموگروف - اسمیرنوف برای متغیرها
۹۶	نگاره ۲۱-۴: آماره های نمونه های جفت شده
۹۶	نگاره ۲۲-۴: همبستگی نمونه های جفت شده
۹۷	نگاره ۲۳-۴: نتایج آزمون t
۹۸	نگاره ۲۴-۴: آزمون کلموگروف - اسمیرنوف برای متغیرها
۹۹	نگاره ۲۵-۴: آماره های نمونه های جفت شده
۱۰۰	نگاره ۲۶-۴: همبستگی نمونه های جفت شده

۱۰۰	نگاره ۴-۲۷: نتایج آزمون T
۱۰۱	نگاره ۴-۲۸: فاکتورها
۱۰۲	نگاره ۴-۲۹: آماره های توصیفی
۱۰۳	نگاره ۴-۳۰: آزمون لون
۱۰۴	نگاره ۴-۳۱: آزمون اثر بین فاکتورها
۱۰۶	نگاره ۴-۳۲: آزمون کلموگروف - اسمیرنوف برای متغیرهای
۱۰۷	نگاره ۴-۳۳: آماره های نمونه های جفت شده
۱۰۷	نگاره ۴-۳۴: همبستگی نمونه های جفت شده
۱۰۹	نگاره ۴-۳۶: آزمون کلموگروف - اسمیرنوف برای متغیرهای
۱۱۰	نگاره ۴-۳۷: آماره های آزمون
۱۱۱	نگاره ۴-۳۸: رتبه های آزمون ویلکاکسون
۱۱۲	نگاره ۴-۳۹: آزمون کلموگروف - اسمیرنوف برای متغیرهای
۱۱۳	نگاره ۴-۴۰: آماره های نمونه های جفت شده
۱۱۴	نگاره ۴-۴۱: همبستگی نمونه های جفت شده
۱۱۴	نگاره ۴-۴۲: نتایج آزمون T
۱۱۵	نگاره ۴-۴۳: فاکتورها
۱۱۶	نگاره ۴-۴۴: آماره های توصیفی
۱۱۷	نگاره ۴-۴۵: آزمون لون
۱۱۸	نگاره ۴-۴۶: آزمون اثر بین فاکتورها
۱۲۰	نگاره ۴-۴۷: آزمون کلموگروف - اسمیرنوف برای متغیرهای
۱۲۱	نگاره ۴-۴۸: آماره های نمونه های جفت شده
۱۲۱	نگاره ۴-۴۹: همبستگی نمونه های جفت شده
۱۲۲	نگاره ۴-۵۰: نتایج آزمون t

فهرست نمودارها

عنوان

۱۰۵

نمودار ۴-۱: توزیع میانگین میزان اتکا

۱۱۹

نمودار ۴-۲: توزیع میانگین میزان اتکا

پیشگفتار

افزایش هزینه های حسابرسی موجب شد که حسابرسان مستقل در اجرای حسابرسی صورت های مالی، بر کار حسابرسان داخلی، به ویژه در حوزه های با ریسک پایین، اتکا کنند. بسیاری از شرکت ها برای هماهنگ شدن تقاضای افزایش یافته خدمات حسابرسی داخلی، این فعالیت را به موسسه های حسابرسی بزرگ به غیر از حسابرسان مستقل خود، برون سپاری می کنند؛ به این امید که هزینه های شرکت را کاهش و خدمات قابل قبول و با ارزش دریافت کنند. ارزیابی مقدماتی حسابرس مستقل از صلاحیت، بی طرفی، طرز کار و جایگاه سازمانی حسابرسان داخلی، قضاوت وی را نسبت به نحوه استفاده احتمالی از کار آن ها در جهت تعدیل نوع، ماهیت، زمان بندی اجرا و حدود روش های حسابرسی تحت تاثیر قرار می دهد. مطالعات پیشپین بیانگر آن است که حسابرسی داخلی برون سپاری شده از نظر حسابرس مستقل از صلاحیت و بی طرفی بیشتری برخوردار است که شاید کیفیت گزارشگری مالی را تحت تاثیر قرار دهد. این پژوهش نیز کوششی در جهت بررسی تاثیر برون سپاری و درون سپاری حسابرسی داخلی و اثرات آن بر اتکا حسابرس مستقل در سطوح مختلف ریسک تجاری و ریسک تحریف با اهمیت یک حساب است.

۱- فصل اول

کلیات پژوهش

فهرست مطالب فصل اول

۳	مقدمه
۳	بیان موضوع
۱۰	اهداف و ضرورت پژوهش
۱۱	پرسش‌های پژوهش
۱۲	فرضیه‌های پژوهش
۱۳	تعاریف پاره‌ای از واژگان به کار گرفته شده در پژوهش
۱۵	نهادها و موسسه‌های استفاده کننده
۱۶	جامعه‌ی آماری
۱۶	نمونه‌ی پژوهش و جمع‌آوری داده‌ها
۱۷	روش تجزیه و تحلیل داده‌ها
۱۷	قلمرو پژوهش
۱۷	متغیرهای وابسته
۱۷	ساختار کلی پژوهش